

POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Název práce:

Poškozený v trestním řízení

Autorka práce:

Lenka Bohanosová

Předložená diplomová práce se zabývá důležitou a stále aktuální problematikou poškozeného a jeho postavením v trestním řízení. Diplomantka se ve své práci věnuje především procesním právům poškozeného v trestním řízení a možnostmi jejich posilování, a to i v souvislosti s dalšími procesněprávními instituty, jakými jsou např. odklony v trestním řízení.

Práce o 74 stranách vlastního textu je v souladu se schváleným zadáním systematicky členěna do sedmi hlavních částí: Úvod, 1. Subjekty a strany trestního řízení, 2. Pojem poškozeného, 3. Postavení poškozeného a jeho procesní práva v trestním řízení, 4. Odklony v trestním řízení ve vztahu k poškozenému, 5. Adhezní řízení, Závěr. Práce dále obsahuje české a anglické resumé a seznam použité literatury.

Dle kontroly plagiátorství nebyla zjištěna žádná shoda s jinými dokumenty, lze tedy konstatovat, že jde o původní práci diplomantky, která zároveň v souladu s principy etiky vědecké práce řádně odkazuje na zdroje použité při zpracování tématu.

K formální stránce práce nemám výhrady, text je vcelku přehledně členěný, bez zásadních nedostatků gramatického, resp. stylistického charakteru.

Po obsahové stránce je práce solidní kompilací relevantních zdrojů různého druhu, včetně judikatury. Diplomantka nejprve obecněji vymezuje subjekty a strany trestního řízení a poté se podrobně věnuje poškozenému, kdy vymezuje základním způsobem postavení poškozeného coby subjektu a strany trestního řízení a zabývá se též zastupováním poškozeného v trestním řízení. Zde mohla ovšem poněkud přesněji vymezit podmínky pro rozhodnutí o přiznání nároku na zastoupení zmocněncem bezplatné nebo za sníženou odměnu (§ 51a TrZ – viz str. 8 a 9). Diplomantka v této části práce vymezuje rovněž některé další pojmy, které souvisí nebo mohou souviset s poškozeným a jeho právy v trestním řízení. Je pravda, že k systematickému zařazení těchto pasáží lze mít určité výhrady. Kromě pojmu poškozeného se

diplomantka zabývá též obětí trestného činu, a to zejm. z pohledu zákona o obětech trestných činů. Zde mj. také přílehlavě srovnává oba pojmy – poškozeného a oběť trestného činu. Ke stěžejním kapitolám práce patří kapitola třetí, kde diplomantka podrobněji analyzuje zejm. jednotlivá procesní práva poškozeného v trestním řízení. Výklad je sice poněkud popisný, ale vcelku dostatečný a pozitivně lze hodnotit využití konkrétních soudních rozhodnutí k jeho dokreslení. To platí např. i pro pasáže blíže vysvětlující problematiku nemajetkové újmy, jejíž náhradu může poškozený v rámci trestního řízení rovněž požadovat (srov. 37 – 40).

Ve třetí kapitole je zařazen i exkurz do slovenské právní úpravy a úvahy de lege ferenda týkající se oprávnění poškozeného v trestním řízení, kde mj. zmiňuje problematiku hromadných žalob. Z hlediska systematického by snad bylo lepší vyčlenit pro uvedené výklady samostatné části, ale i řešení zvolené diplomantkou lze akceptovat.

Samostatná (4.) kapitola je věnována odklonům v trestním řízení ve vztahu k poškozenému.

V páté kapitole se diplomantka detailněji věnuje adheznímu řízení, podmínkám pro přiznání nároku poškozeného a rozhodování o něm. I zde diplomantka rozebírá problematiku újmy, kterou lze v trestním řízení nahradit (obdobně jako v kapitole třetí), podrobněji se věnuje problematice nemajetkové újmy.

V závěru diplomantka relativně stručně shrnuje poznatky získané zpracováním zvoleného tématu, trochu chybí celkové zhodnocení platné právní úpravy a rovněž zhodnocení toho, zda a do jaké míry se podařilo diplomantce naplnit cíle své práce.

Celkově s ohledem na výše uvedené hodnotím práci v zásadě pozitivně, byť k ní jistě lze mít výhrady. Zejména někdy pokulhává systematika jednotlivých kapitol a místy popisný výklad, který je na druhou stranu vyvažován zařazováním případů ze soudní praxe a vlastních soudních rozhodnutí. Každopádně práci považuji za způsobilou ústní obhajoby, k níž ji doporučuji.

Návrh klasifikace: velmi dobře až dobře

V Plzni dne 12. června 2020

JUDr. Simona Stočesová, Ph.D. LL.M.